

Extrait de la revue **SingulierS** du 1er trimestre 2007

Revue des parlers romans de la province de Luxembourg

Editeur responsable: P. Otjacques, rue de la Hette 19 - 6840 Neufchâteau

Rubrique : Contes èt racontroûles d'Ârdène

Li léjande di sint Rufin.

Adaptation de Joseph BILY (Nassogne)

d'après la légende de sint Rufin de Jean-Louis TROQUET.

Vla dja dès-ans èt dès razans, a Môtche, totes lès mohons avint leû nin d' corti.

C' è-st-a n' nin creûre, mès a Môtche, di ç' tins la, lès cromptîres èstint bin pus plates èt bin mèyeûtes ki lès cisses di Floranville, lès rècines èt lès porètes créchint come dès manches di choupe, lès rodjès gurzales avint l' grocheû dès cèrîjes èt cès ciles purdint lès pomes do dès minâbes.

Foû d' Môtche, nin on seûl n' ôrèt wazu sotni k' il éve li pus bê corti, ca i s-ôrèt fêt rlavè l' muzê pa lès Môtchî po lès cortis, Môtche avét l' pompon.

K' èst-ç' k' i gn-ève la dzos ?

Gn-a nin onk al pu dîre, mès dji mètrê m' tièsse a côpè ki lès ptits nins î astint brâmint po one sacwè.

Kimint ç' ki ç' coutume la, lès nins d' corti, a vèyu l' djoû ?

Mwint' sotinront ki lès nins sont lès dreûts couzins dès Nûtons ki vos conuchez lès paskéyes, dès-ôtes vos dîront k' i gn-ève sûr on-ome di mèstî, fwârt adrèt', ki lès apontéve dol nêt, d' on toûr di mwin, jusse come Tchezo prustit èt cût s' pwin ô djoû d' ôdjoûrdu, fin parèy !

On z-è djawtéyrè co dès-ans ô lon, ca i gn-a pus nolu di ç't-èpoke la ki djoke co avôrci d' nos djoûs.

I gn-ève ossi a Môtche, on ptit valèt k' on louméve Rufin di si ptit nom, èt ki vèyéve d'pus k' voltî cès ptits nins d' corti la. I lès houkève tortos pa leû nom d' batème èt, tos lès djoûs ki l' Bon Dju fêt, i lès atôchnéve an l'z-î djant :

– Bondjoû, ça va come vos vlez ?

I n' ôrèt ni stî di vosse tins dol l's-adjonde ? Èt portant, on bê djoû, i n' ol z-a pus tos rtrouvu.

I s-a bin falu fè one rêzon. Dès man.nès djon.nes, ou kéke fiye dès pus vîs, mô aclèvès, profitint k' i féve brune, po lès hapè.

Il a vnu ôs-orèyes do ptit Rufin, ki, non contints do lès hapè, cès vôrins la lès martchotint addé lès djins do plat payis. Cès djins la, n' conuchint nin ç' môde la, mès n' ont wêre tôrdjè a z-è vlu todi dpus.

Li ptit Rufin n' a fêt nin one di deûs, il a guêdè èt ol l'z-î a toumè su l' bosse. Ou pus vite, c' èst zês k' ol ont splinktè dins one cwane, ont vorè dsus, l' ont apougnè pa l' hanète, l' ont rastrindu èt hîrtchè o Fonds dès Vaulx po l' foute o « Trot i ô Fosse ».

Tûzant bin k' il aléve passè l' ârme a gôtche, li ptit Rufin a houkè sint Rufin avou kî i tayéve co bin bavète.

Sint Rufin a abrokè, ol l'z-î a foutu on côp di spale èt nosse pètit valèt a stî chapè.

Ci k' lès ôtes ont divnu ? La ossi, c' è-st-al tchûze. Ont-i tou nè a brouwèt d' tchitches ? Ont-i stî candjès an pîres, lès cisses k' on bèronlè jusk' ô pîd do goufe ? Sacant' dijèt k' il ont stî ètèrès vikants èt k' on l'z-ètind co, d' tanawète, brêre èt somadjè ôdjoûrdu ; dès-ôtes vos contront k' il ont u sogne di sint Rufin, k' il ont pètè vôle, ardaye, pa lès tchinrs èt lès hoûrlès èt k' i corèt co todi.